

Veliki brončani top izvučen iz podmorja uvala Podmetale u Donjem Moluntu početkom prosinca, svojom odličnom očuvanošću, mogućom namjenom i razlozima potonuća baš na tom mjestu, izazvao je veliko zanimanje stručnjaka i javnosti. Riječ je svakako o vrijednom nalazu koji su na svjetlo dana iz morskih dubina iznijeli podmorski arheolozi i stručnjaci Hrvatskog restauratorskog zavoda, u suradnji s članovima braniteljske udruge *Alfa patriot* iz Molunta i zagrebačkog ronilačkog kluba *ZG-sub*. Upravo su ga ronionci toga kluba, prilikom sportsko-rekreativnog ronjenja prije godinu i pol dana, i otkrili na morskome dnu, pri čemu nisu ni trenutak dvojili prijaviti ili ne taj nalaz nadležnom *Ministarstvu kulture RH*.

Top bez broda

Izvlačenje topa nije bilo baš jednostavno, jer je težak oko 1700 kilograma i dug 3,20 metara, a bio je zabijen u mulj iz kojeg je virio oko 1,20 m. Kalibar ovog moćnog

Arheolozi smatraju da je izvučeni top potonuo u rujnu 1806. kada ga je maršal Marmont konfisciranim brodovima Dubrovačke republike pokušao prebaciti do tvrđave na rtu Oštro, da bi se suprotstavio ruskoj mornarici

Piše Ahmet KALAJDŽIĆ Snimio Božo VUKIČEVIĆ / CROPIX

starca bio je čak 120 mm, a utvrđeno je kako ga je 1758. godine u Torinu izlio **Giovanni Batista Cebrano II**. Za arheologe nije tajna ni da je u more hrvatskog južnog Jadrana potonuo u rujnu 1806. godine kada su ga Francuzi po

naredbi Napoleonova maršala **Marmonta** s konfisciranim brodovima Dubrovačke republike pokušali prebaciti do tvrđave na rtu Oštro, kako bi se učinkovito suprotstavili ruskoj mornarici.

Kraj topa nije pronađen

nikakav trag potonulog broda, te se i zbog toga pretpostavlja kako je na dubinu od 22 metra i 150 metara od obale, potonuo u trenutku kada su ga pokušali prekrcati na manji brod. Budući da se pri padu na dno zabio u mulj, on ga je velikim dijelom sačuvao od korozije. Nakon izvlačenja, top je odmah prebačen u restaura-

Ekipe stručnjaka koja je uspješno izvukla top iz dubina

Izvlačenje topa teškog oko 1700 kg tražilo je dobru pripremu

torsku radionicu *Dubrovačkih muzeja* gdje će uskoro zasjati punim sjajem.

Nastavak istraživanja

Podvodni arheolozi već planiraju iduće godine detaljnije pretražiti podmorje Molunta, budući da povijesni izvori ukazuju kako bi se u tom području moglo naći još topova. Inače, prvi top je pronađen još 1949. godine tijekom prvog podmorskog istraživanja stručnjaka bivše države, a nakon restauracije on i danas krasi zidine Dubrovnika. Tamo

će vjerojatno biti postavljen i upravo izvučeni top po dovršetku restauracije koju financira *Društvo prijatelja dubrovačkih starina*.

Kažimo na kraju da je ekipu stručnjaka koji su izvukli brončani top predvodio konzervator - podmorski arheolog **Igor Miholjek**, a od ostalih sudionika te ekspedicije navedimo i konzervatore arheologe **Igora Mihajlovića** i inspektora **Domagoja Perkića**, zagrebačkog ronioca **Zorana Delibašića** i konavoskog branitelja **Vlaha Ljubenka**, te roniocice **Vladu** i **Damira Onofria**.

Top izliven prije 250 godina u odličnom je stanju